

činstvu in že nas je g. Kosi oveselil z II. zvezkom. Tudi te legende se odlikujejo po svojem preprostem, a zanimivem pripovedovanju, zdravem humorju in modrih naukih. Zatorej želimo, da bi g. nabiratelj imel z drugim zvezkom toliko sreče, kakor je je imel s prvim. Knjižico naj si omislijo vse naše šolske knjižnice. Samó to bi prosili g. izdajatelja, da bi nekoliko bolje pazil na čistočo jezikovno, da bi v prihodnje ne brali stavkov, kakršnen je n. pr. ta: „Ne dam ti ga piti ne, ker ko bi ti sv. Peter bil, bil bi pri nebeških vratih, a ne tukaj“ (str. 41.) To je stilistiški monstrum! Pisati je: „Ne dam ti ga piti ne, zakaj ko bi bil ti sv. Peter, (ali: zakaj da si ti sv. Peter) bil bi pri nebeških vratih, a ne tukaj.“ Sploh smo opazili, da so glagoli, zlasti v zavisnih stavkih, preveč proti koncu, postavljeni, n. pr. „da jo je na mah jednako mošnji zadrgniti mogel;“ namesto: da jo je mogel na mah kakor mošnjo zadrgniti.“

J. Giontinijeva knjižnica za otroke. Ljubljanski knjigar J. Giontini je uživo-tvoril lépo misel — izdal je knjižnico za otroke. Ta knjižnica je pa kaj posebnega! V lepi, mali, knjigi podobni mapi kupiš dvanajst drobnih povestec. Vsaka záse je spet drobna knjižica, natisnjena na trd papir, ilustrovana s šestimi podobami v barvanem tisku. Vse povesti so pisane také, da so primerne 6–8letnim otrokom. Jezik povestim je lep in pravilen. Lepšega božičnega darila pridnim otrokom si ne moremo misliti.

Don Kišot iz la Manche, vitez otožnega lica. Slovenski mladini prosto priredil *Fr. Nedeljko*. V Ljubljani, 1890. Založil Matija Gerber. Tiskala »Narodna Tiskarna«. Cena 20 kr. Španski kralj Filip III. je nekoč na izprehajališči videl dijaka, ki se je smijal na vse grlo in se prevračal po travi kakor brezumen. »Temu človeku se bléde, ali pa bere dona Kišota,« pravi kralj spremljevalcu. Dijak je res čital dona Kišota, to perečo satiro, naperjeno proti različnim slabostim in zmotam viteškega življenja srednjeveškega. Tudi dandanes se radi smejemo čudnim dogodbam prenapetega viteza; sloveči roman Cervantov je preložen do malega na vse izobražene jezike evropske in se i sedaj prišteva najboljšim satiriškim proizvodom vseh književnostij. Zató nam je po volji, da ga lahko beremo tudi v slovenskem prevodu, sicer ne prav takega, kakor ga je napisal slavni pisatelj španski, vendar pa dober posnetek njegov. Ker je knjižica namenjena mladini, treba je bilo izpustiti dókaj prizorov, kateri ne sodijo mladim bralcem; takisto so se moral nadomestiti robati izrazi z milejšimi besedami. Prevod sam se bere dosti točno in gladko, vendar se nam zdé nekateri stavki pretuji nemški, kar nam priča, da je pisatelj zajemal iz podobnega nemškega dela. Često smo že opozarjali, da je treba prevajati v duhu jezika našega, da ima naš jezik prav také svoje posebnosti, kakor jih imajo drugi jeziki, in danes poudarjamo znova, da se nikakor ni smeti pretesno držati izvirnika. Don Kišot je v tem oziru dosti boljši od drugih prevodov, po nekod celó prav dober, grdih nemčizen nismo zasledili nikjer, vendar se nam vidi, da ni v vseh delih svojih vlit iz istega tvorila, nego da so se pri tisku samem še izvršile mnoge poprave. Zató toliko nedoslednostij. Sicer pa omenjamo drage volje, da se je prelagatelj dosti trudil z delom svojim ter mladini slovenski in tudi preprostemu národu našemu podal knjižico, ki bode razveseljevala marsikoga. Podoba na prvi strani je lična, tisek lep in razločen.

Nove muzikalije. Razven Foersterjeve klavirske šole daje letos »Gl. M.« svojim udom še:

— 3 Ave Maria pro una voce cum organo composuit Antonius Nedvéd. Nr. 1. F-dur (Sopran vel Tenor). Nr. 2. A-dur (Mezzo Sopran vel Tenor). Nr. 3. B-dur (Mezzo Sopran vel Tenor). — Dasi »Gl. M.« redko kedaj daje cerkvenih pesmij na svitlo, ukrenila je pravi pot, da je izdala te prekrasne samospeve. Ne vemo, katerim Nedvédovim skladbam bi dali prednost, posvetnim ali cerkvenim. Gospod skladatelj vé

v cerkvenih napevih ubrati tisti nabožni značaj, ki takó blagodejno prija srcu, a tudi najhujšega Cecilijanca spokori. Harmonizacija in melodija — vse je dovršno lepó! Pri-pomnimo naj, da so ti samospevi namenjeni pač le odličnim izurjenim pevkinjam in pevcem. Oblika in tisek sta vzgledna. Vsak posamičen samospev prodaje knjigotržec Ig. v. Kleinmayr in Fed. Bamberg po 50 kr.

Narodne pesni z napevi. Nabral v tuhinjski dolini Srečko Malenšek, čvete-roglasno postavil Fran Gerbic, III. snopič. (Cena?) Natisnili J. Blasnikovi nasledniki. — Kako hvaležno delo ponuja se učiteljem na deželi: nabirati národno blagó. Koliko na-rodnih pesmij je že izmrlo in čim delj odlašamo z delom, temveč teh svetinj se bode pozabilo. V tem zmislu je res »čas zlató«. Gospodje učitelji, posnemajte Žirovnika in Malenška! Ni treba biti že skladatelj, a vsak ljudski učitelj je zmožen v toliki meri glasbe, da zapiše narodni napev z besedami vred vsaj jednoglasno. Malenškova zbirka obseza 17 mičnih napevov, harmonizacija pa je iz peresa strokovnjaka g. Frana Gerbica. Škoda, da se gledé zunanje oblike te zbirke ne moremo tako povoljno izraziti, nego o drugih po »Gl. M.« izdanih muzikalijah. Posebno kazí to delce premajhen, droben tisek. Želimo torej, da »Gl. M.« vse muzikalije daje v prihodnje v prikupljivi obliki — pa menj in to lepo. —r.

Pouke moralne i gradjanske. Osnovi prava i državnog gazdinstva po francozkom od Pjera Laloa prema srbskim zemaljskim zakonima za srbsku omladinu udesio *Dj. Kozarac*. Beograd 1888. — To je naslov knjigi, ki nam je slučajno došla v roke, pa je vrlo zanimiva za vsakoga, ki se bavi z vzgojo mladine. Dasi nam donša vsak dan že novostij pedagogiškega tujega pa tudi domačega slovstva, vendar nam je knjiga te vsebine popolnoma nova, za vsako šolo potrebna. Slovencem vsekako še nedostaje knjige, pa da bi jo tudi imeli, nedostaje nam kdaj in kje da bi učili mladino načel, po katerih se ji bode ravnati v mnogovrstnih slučajih življenja. »Šta treba deca da uče?« — »Ono, što treba da rade, kad odrastue« — to neovržno pedagogiško gaslo stoji knjigi na čelu, pa mu vsa knjiga tudi res odgovarja. Vsebino je razvrstil pisatelj na 415 »pravil«, pravila pa razredil na 13 večjih „razdelov“ s temi-le naslovi: 1. Porodica, škola i doba zanatska učeništva; 2. Dobre naravi; 3. društvo; 4. zanimanje; 5. radnici i gospodari radnje; 6. ratar; 7. trgovac; 8. državni činovnik 9. domačin; 10. gradjanska prava; 11. država; 12. administracija ili uprava zemaljska po strukama; 13. Prava i dužnost srpskog gradjana. Dasi „pravila“ že sama po sebi nikakor niso suhoparna, vendar ja oživlja zlasti še 27 „prič“ (poučnih pripovedek), ki pod črto spremljajo posamezne „razdele“ ter jih s pri-mernimi zanimivimi vzgledi pojasnjujejo, tako n. pr. „Porodica Nikoličeva“, „Lenivac je sluga neznalica“. Najlepše je uspela pisatelju priča „Učenci gospodina Milodraga La-zića“, katera slavi važnost dobre národne šole in vzvišeni poklic národnega učitelja ter se končuje z besedami: „Најбоља је она школа, која даје државни, а отаџбини најбоље војнике.“ Domoljubja špartanskega spominja nas sicer priča poslednja „Borba pred Pirotom“, ali vendar bi bil pisatelj bolje pogodil, da je podal kakov drug vzgled iz bogate zgodovine srbskega junaštva; saj je v obče znano, da so bili Srbi onda žrtva tujega kovarstva, in da je bil tudi boj sam zánje menj časten. Knjiga je sicer po francoskem izvirniku prikrojena za Srbe, pa je pisana popolnoma v domačem duhu in pravem narodnem jeziku; zlog je pravi srbski zlog, poln jedrnatih pregovorov. Kako tujko bi bil pisatelj pa še lahko z domačim izrazom zašmenil; za nemški „Orden“ rabi južnim Slovanom že zdavna „red“, tudi „cvančika“ za „Zwanziger“ ne bi se smela čitati v slovenski knjigi, zakaj bi je bilo treba v srbski! — Knjiga je po tem takem dobro